

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 28	Obec: <b>ZDISLAVA</b>	Kód obce 564541
------------------------------------	-----------------------	-----------------

### DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2024

V obci byl zaznamenán meziroční pokles počtu obyvatel (2014-2015) o 10. V roce 2020 je evidentní významnější pokles počtu obyvatel vzhledem k předchozímu období. V roce 2024 byl oproti předešlému období zachycen mírný nárůst o 3 jednotky, viz Tab. Zdislava- 1.

Tab. Zdislava- 1:Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2024

Ukazatel	2014	2015	2016	2020	2024	změna
Počet obyvatel *	293	283	284	266	269	nárůst

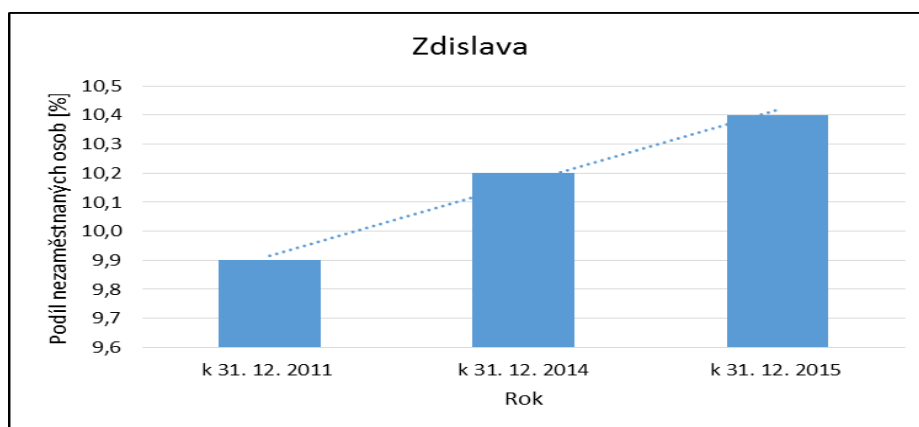
\* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

## I. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA

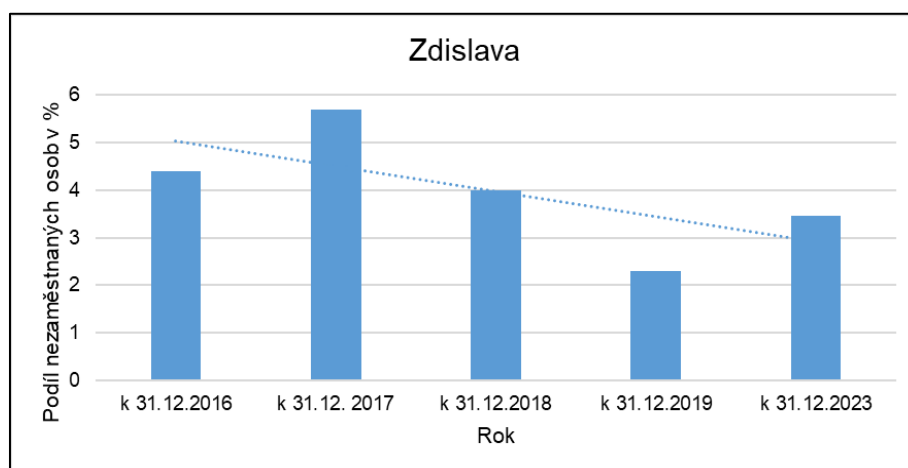
### Zaměstnanost

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Graf Zdislava- 1 a Graf Zdislava- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.



Graf Zdislava- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31. 12. v letech 2011 - 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ



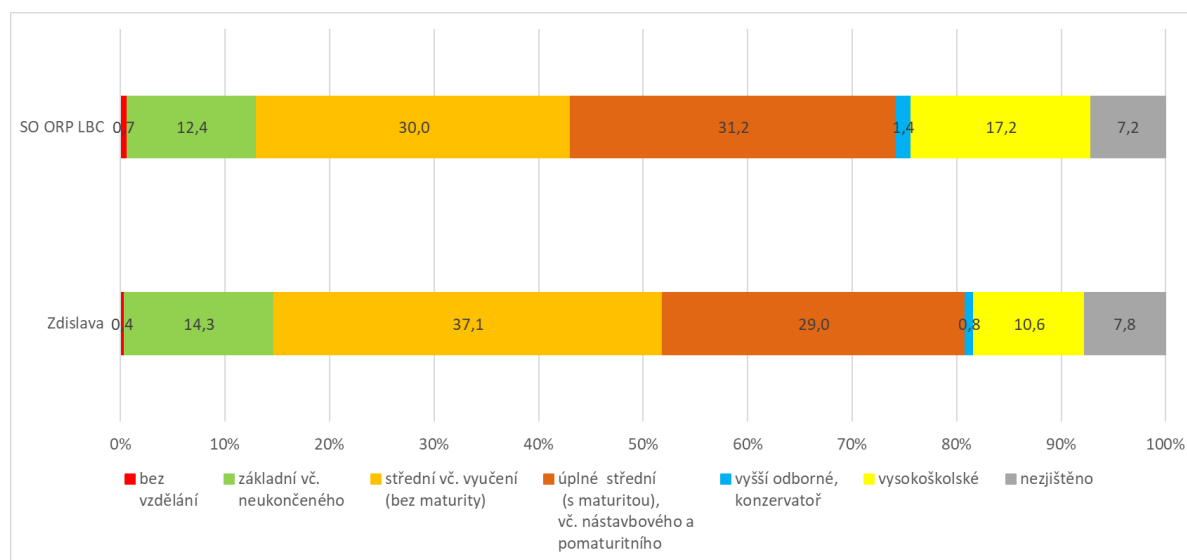
Graf Zdislava- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31. 12. v letech 2016 - 2023 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Celkově lze říci, že vývoj nezaměstnanosti v uvedeném období ukazuje na určitou volatilitu. V roce 2019 je evidována velmi nízká míra nezaměstnanosti. K 31. 12. 2023 je zde patrný mírný nárůst nezaměstnanosti, ale stále na relativně nízké úrovni.

### Vzdělanostní struktura

Při Sčítání 2021 bylo zjištěno nejvyšší dosažené vzdělání u 26 obyvatel obce 15letých a starších, tj. 10,6 %. U dalších 19 obyvatel, tj. 7,8 %, zjištěno nebylo. Alespoň úplné střední vzdělání s maturitou nebo vyšší vzdělání mělo v obci Zdislava 40,4 % obyvatel. Lidé se středním vzděláním nebo vyučením bez maturity tvoří 37,1 % obyvatel obce, s úplným středním vzděláním s maturitou cca 29 %. Viz Graf Zdislava 3.



Graf Zdislava- 3: Vzđelanostní struktura obyvatel starších 15 let v roce 2021 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

**Bez vzdělání:** Obec Zdislava eviduje 0,4 % obyvatel se statusem „bez vzdělání“, což je srovnatelná hodnota s 0,7 % v SO ORP Liberec.

**Základní vzdělání (vč. neukončeného):** Obec Zdislava s hodnotou 14,3 % mírně převyšuje ORP Liberec.

**Střední vzdělání bez maturity:** Obec Zdislava eviduje 37,1 % obyvatel s touto kategorií vzdělání, což je výrazně vyšší hodnota než 30,0 % v ORP Liberec.

**Úplné střední vzdělání (s maturitou):** Zdislava má 29 % obyvatel s úplným středním vzděláním, což je mírně nižší hodnota než v SO ORP Liberec.

**Vyšší odborné vzdělání a konzervatoř:** Tento podíl je v obci Zdislava nižší než v ORP Liberec.

**Vysokoškolské vzdělání:** Obec Zdislava eviduje 10,6 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním, což je výrazně nižší hodnota než v SO ORP Liberec.

**Nezjištěno:** V Zdislavě dosahuje podíl v kategorii „nezjištěno“ 7,8 %, což je jen mírně vyšší hodnota než v ORP Liberec.

Celkově lze konstatovat, že obec Zdislava vykazuje vyšší podíl obyvatel s nižším až středním vzděláním a nižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním v porovnání se SO ORP Liberec.

## II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nacházelo 68 ekonomických subjektů. Dle databáze Magnus web se v obci k září 2020 nacházelo celkem 71 ekonomických subjektů. Oproti roku 2014 došlo k mírnému nárůstu aktivních ekonomických subjektů o 2 jednotky, v roce 2020 došlo k poklesu počtu ekonomických subjektů oproti roku 2016 o 6 jednotek viz Tab. Zdislava- 2. Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci k srpnu 2024 nacházelo 63 ekonomických subjektů. Informace o počtu aktivních a neaktivních podniků

již není k roku 2024 dostupná. Lze předpokládat, že důvodem je dostupnost údaje ve vazbě na změnu v podnikatelském prostředí, která proběhla v roce 2023. Od začátku roku 2023 musejí nejen právnické ale i všechny podnikající fyzické osoby používat datovou schránku. V případě, že si ji podnikatelé k 31. 3. 2023 sami nezřídili, stát jim ji vytvořil automaticky. Na základě toho došlo v ČR celkově k poklesu počtu ekonomických subjektů. V případě obce Zdislava došlo ke změně počtu ekonomických subjektů oproti předchozím obdobím, a to ke snížení oproti roku 2020.

Tab. Zdislava- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020		2024
	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem
četnost ekonomických subjektů v obci	89	69	90	80	95	75	128	77	71	-	63

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2016, 2020

V obci nepůsobí žádný větší podnik. Ostatní ekonomické subjekty tvoří pouze drobní podnikatelé, převážně živnostníci nebo podnikatelé bez zaměstnanců viz Tab. Zdislava- 3.

Tab. Zdislava- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

HI. předmět podnikání CZ-NACE	HI. předmět podnikání	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců				
				2010	2014	2016	2020	2024
841100	Všeobecné činnosti veřejné správy	Městys Zdislava	463 53 Zdislava 3	1	1	1	1	1
				-	-	-	-	-
				5	5	5	5	5
949950	Činnosti environmentálních a ekologických hnutí	Občanské sdružení "Environmentální škola obnovy venkova"	463 53 Zdislava 145	2	-	-	-	-

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2014, 2016, 2020, webové stránky jednotlivých firem

**Zemědělská výroba:** V obci se vyskytuje jen velmi drobná zemědělská výroba zastoupená 11 subjekty, z toho dvěma mysliveckými sdruženími a dále převážně fyzickými osobami.

**Těžba a dobývání:** Dle dotazníkového šetření realizovaného v roce 2020 bylo zjištěno, že se v okolí obce (do 5km) nachází ekonomický subjekt – Rynoltická Pískovna s.r.o., která z lomu těží písek. Čtyřpatrová pískovna Rynoltice leží na okraji lesa u silnice spojující Rynoltice s Janovicemi v Podještědí. Surovina je těžena ze stěny nakladačem a následně tříděna. Prodáván je kopaný tříděný písek o frakci 0–6 mm. Činnost společnosti nemá dopad na život v obci.

Z hlediska významnosti zaměstnavatelů jsou v tabulce Zdislava- 4 uvedeny výsledky vyhodnocení podílu ekonomických subjektů dle intervalů počtu zaměstnanců, a to v kategoriích:

- Bez zaměstnanců, nebo neuvedeno, zde je vysloven předpoklad, že daný subjekt přináší obživu alespoň jeho majiteli.
- Drobný zaměstnavatel do 10 zaměstnanců (1 – 9).
- Malý zaměstnavatel do 50 zaměstnanců (10 – 49).
- Střední zaměstnavatel do 250 zaměstnanců (50 – 250).
- Velký zaměstnavatel 250 a více zaměstnanců.

Tab. Zdislava- 4: Významní zaměstnavatelé dle podílu ekonomických subjektů

Kategorie zaměstnavatele	Zdislava (okres Liberec)	SO ORP Liberec	okres Liberec	Liberecký kraj	Česká republika
2013 (před změnou v r. 2023)	%	%	%	%	%
BEZ/NEUVEDENO	97,06	91,47	91,73	91,75	89,68
ZAM do 10	2,94	6,77	6,53	6,54	8,25
ZAM do 50	0,00	1,36	1,35	1,33	1,58
ZAM do 250	0,00	0,33	0,33	0,33	0,40
ZAM nad 250	0,00	0,07	0,07	0,06	0,08
DOPOČET	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Je nutné upozornit, že ČSÚ má tyto údaje ve veřejné databázi dostupné pouze před změnou roku 2023, konkrétně **za rok 2013** (novější údaje jsou dostupné pouze na úrovni SO ORP, kraje a ČR, nikoliv za jednotlivé obce). Byly proto připraveny pouze podíly v jednotlivých kategoriích. Jak vyplývá z tabulky Zdislava- 4, SO ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj mají velmi podobné výsledky. Všelibice patří mezi 10 obcí v ORP Liberec (5. v pořadí z nich), které mají nižší podíl ekonomických subjektů založených „jen“ pro vlastní obživu (tj. nemají zaměstnance, nebo údaj neuvádějí), než jaký je udáván pro území ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj. Tzn., že zde obyvatelé mají větší potenciál získat zaměstnání.

V roce 2024 jsou dostupné pouze údaje pro níže uvedené počty ekonomických subjektů z hlediska charakteristiky právní formy podnikání:

- obchodních společností (s.r.o.),
- žádné družstvo,
- žádný státní podnik,
- 39 soukromých podnikatelů (FO) podnikajících dle živnostenského zákona,
- 3 zemědělských podnikatelů (FO),
- 2 soukromých podnikatelů (FO) podnikající dle jiných zákonů.

### Čistý peněžní příjem na obyvatele

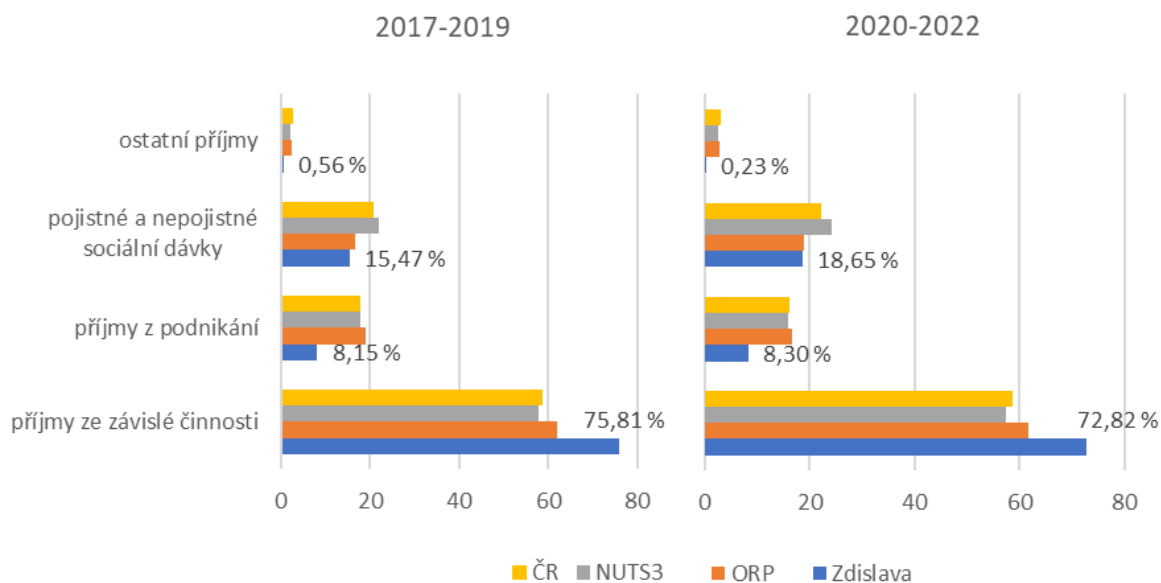
Čisté příjmy na obyvatele v obci Zdislava byly v obou sledovaných obdobích vyšší než průměrné příjmy nadřazených územních celků: o 11,68 % (v období 2017-19) a 13,28 % (v období 2020-22) oproti průměru správního obvodu Liberec, o 10,55 % a 10,27 % ve srovnání s Libereckým krajem, o 8,43 % a 7,13 % oproti regionu Severovýchod a o 5,61 % a 3,85 % oproti celostátnímu průměru. Ve srovnání s obdobím 2017–2019 **vzrostly** čisté příjmy obyvatel v obci Zdislava o 16,8 % tedy o jednotky procentních bodů rychleji než v ORP Liberec a **mírně pomaleji** než v ostatních nadřazených územních celcích.

Tab. Zdislava- 5: Čisté peněžní příjmy přepočtené na obyvatele obce Zdislava (3letý průměr)

	2017-2019	Prostorová relace	2020-2022	Prostorová relace	% změna v čase
<b>Zdislava</b>	<b>215 978 Kč</b>		<b>252 263 Kč</b>		<b>16,80%</b>
SO ORP Liberec	193 385 Kč	111,68%	222 682 Kč	113,28%	1,60%
NUTS3 Liberecký kraj	195 365 Kč	110,55%	228 764 Kč	110,27%	-0,28%
NUTS2 Severovýchod	199 194 Kč	108,43%	235 477 Kč	107,13%	-1,30%
Česká republika	204 509 Kč	105,61%	242 920 Kč	103,85%	-1,76%

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Pozn. **Prostorová relace** je vyjádřena jako poměr průměrných čistých peněžních příjmů obyvatel obce vůči příjmům všech obyvatel vyšších územních celků (ORP, NUTS3, NUTS2 a ČR). Tento ukazatel vyjadřuje, o kolik jsou čisté peněžní příjmy v obci vyšší či nižší než průměr v příslušném vyšším územním celku. Poslední sloupec tabulky (% změna v čase) ukazuje: v první řádce procentuální tempo růstu průměrných čistých peněžních příjmů v obci mezi sledovanými obdobími; v dalších řádcích je uvedeno, o kolik je toto tempo růstu vyšší či nižší než v příslušném vyšším územním celku. Záporná hodnota znamená, že příjmy v obci rostly pomaleji, naopak kladná hodnota ukazuje, že příjmy v obci rostly rychleji než v příslušném vyšším územním celku.



Graf Zdislava- 4: Struktura příjmů obyvatel obce Zdislava v prostorovém kontextu ORP/NUTS3/ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategii regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Peněžní příjmy obyvatel obce Zdislava tvoří ze 72,82% příjmy ze závislé činnosti, z 8,3 % příjmy z podnikání, 18,65 % podíl zaznamenávají pojistné a nepojistné sociální dávky (tj. nemocenská, starobní důchody a sociální dávky), 0,23 % příjmů tvoří ostatní příjmy (z pronájmu, kapitálového majetku apod.). Struktura příjmů se oproti předcházejícímu období 2017 – 2019 **mírně změnila** zejména ve prospěch pojistných a nepojistných dávek, což pravděpodobně souvisí s vyššími platbami nemocenského pojištění v období koronavirové krize. Vzhledem ke struktuře příjmů v nadřazených územních celcích (ORP/NUTS3/ČR) obec registruje dlouhodobě **významně vyšší** podíl příjmů ze závislé činnosti. Naopak jako **významně podprůměrné** se dlouhodobě jeví příjmy z podnikání a ostatní příjmy.

### III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

#### Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty

Dle Národní databáze brownfieldů (CzechInvest, 2024) a dle databáze brownfields Libereckého kraje (ARR, 2024) je evidována jedna lokalita typu brownfield, a to zemědělská usedlost (objekt částečně zničený požárem ve špatném stavu).

#### Využití území obce

Pro danou lokalitu je charakteristický vysoký podíl ploch s lesním porostem, který tvoří téměř 54 % celkové rozlohy území, a vysoký podíl trvalých travních porostů (29 %). Způsob využití území v období od roku 2001 vystihuje struktura pozemků, která je uvedena v tab. 4.

Tab. Zdislava- 6: Struktura jednotlivých druhů pozemků

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018		2023	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	397,3	40,6	397,1	40,5	397,1	40,5	387,8	39,6	387,7	39,6
Zahrnuje:										
orná půda	177,4	18,1	177,4	18,1	177,4	18,1	83,3	8,5	83,3	8,5
zahrady	19,7	2,0	19,7	2,0	19,7	2,0	19,8	2,0	19,8	2,0
sady	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
chmelnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vinice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
trvalý travní porost	200,2	20,4	200,0	20,4	200,0	20,4	284,6	29,0	284,6	29,0
Lesní půda	515,8	52,7	515,8	52,7	515,7	52,7	524,6	53,5	524,6	53,5
Vodní plochy	3,4	0,3	3,4	0,3	3,4	0,3	4,5	0,5	4,5	0,5
Zastavěné a ostatní plochy	63,1	6,4	63,3	6,5	63,3	6,5	63,2	6,4	63,3	6,5
<b>Celková výměra</b>	<b>979,6</b>	<b>100,0</b>	<b>979,5</b>	<b>100,0</b>	<b>979,6</b>	<b>100,0</b>	<b>980,1</b>	<b>100,0</b>	<b>980,1</b>	<b>100,0</b>

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2023 vystihuje **index změny využití území**, který dosáhl hodnoty 9,66 %. Ve sledovaném období došlo ke změně kategorie pozemku na téměř 10 % celkové výměry. Změny jsou s ohledem na udržitelný rozvoj pozitivní, protože došlo k navýšení rozlohy trvalých travních porostů na úkor orné půdy (tab. 5).

Tab. Zdislava- 7: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků

Druh pozemku	Změna využití (2001-2023)		Změna využití (2018-2023)	
	%	ha	%	ha
Zemědělská půda	-2,46	-9,57	-0,02	-0,07
<b>Orná půda</b>	<b>-53,06</b>	<b>-94,10</b>	<b>0,05</b>	<b>0,04</b>
Zahrady	0,50	0,11	0,10	0,02
Sady	x	0,00	x	0,00
Trvalý travní porost	42,09	84,40	-0,02	-0,04
Lesní půda	1,65	8,81	0,00	0,01
Vodní plochy	34,70	1,17	0,93	0,04
<b>Zastavěné plochy a ostatní</b>	<b>0,26</b>	<b>0,20</b>	<b>0,17</b>	<b>0,11</b>

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

**Koeficient ekologické stability (KES)** stanovuje poměr ploch ekologicky stabilních a nestabilních krajinných prvků v daném území. Jak ukazuje tab. 6, obec Zdislava vykazuje v roce 2023 hodnotu KES 5,7, což je hodnota vyšší než 3, tj. stabilní území, a naznačuje, že krajina má výraznou převahu ekologicky stabilních struktur a je schopná prostřednictvím vnitřních mechanismů vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů (Míchal 1994). Od roku 2001 je hodnota KES kolem 3,07, od roku 2016 se hodnota zvyšuje, to znamená, že přibývá ekologicky stabilních ploch na úkor ploch nestabilních. Z ekologického hlediska je rozvoj krajiny možné považovat za udržitelný.

Tab. Zdislava- 8: Koeficient ekologické stability (KES)

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	739,04	240,55	3,0723
2002	739,04	240,55	3,0723
2003	738,96	240,57	3,0717
2004	738,96	240,56	3,0718
2005	738,94	240,59	3,0714
2006	738,94	240,59	3,0714
2007	738,83	240,62	3,0705
2008	738,90	240,63	3,0707
2009	738,85	240,68	3,0699
2010	738,85	240,69	3,0697
2011	738,83	240,72	3,0692
2012	738,84	240,71	3,0694
2013	738,83	240,74	3,0690
2014	738,82	240,75	3,0689
2015	738,83	240,74	3,0690
2016	833,60	146,50	5,6901
2017	833,60	146,50	5,6901
2018	833,50	146,50	5,6894
2019	833,62	146,51	5,6900
2020	833,60	146,53	5,6890
2021	833,59	146,53	5,6888
2022	833,55	146,57	5,6869
2023	833,53	146,65	5,6837

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

### **Ekonomické aktivity dle CZ-NACE v návaznosti na kreativní a kulturní odvětví (KKO)**

Na základě metodiky mapování KKO (Baleka et al., 2016) jsou dle evidované CZ-NACE vymezeny oblasti činností zahrnovaných pod KKO z hlediska toho, zda spadají pod:

- kulturní a umělecké jádro (výtvarné a scénická umění, kulturní dědictví, umělecká řemesla), dále pod tzv.
- kulturní odvětví (film a video, hudba, TV, rozhlas, knihy) a tzv.
- kreativní odvětví (design, architektura, reklama).

Kulturně kreativní odvětví byla vyhodnocena ve vazbě na projekt KKO Liberecký kraj (plnění výzvy č. 0232/2022 na tvorbu strategických materiálů v oblasti rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví, jež je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy Ministerstvem kultury ČR. Výzva je vypsána v rámci programu Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru). V rámci daného projektu, jehož část mapování realizuje tým Ekonomické fakulty TUL od září 2023 do března 2025, bylo vymezeno následujících 7 oblastí významných z hlediska četnosti ekonomických subjektů. Tato odvětví byla dále pro studii MML podrobena analýze na základě dat ČSÚ – VDB (2024), kdy byly dohledány údaje o zastoupení daných oblastí v obcích SO ORP Liberec dle CZ-NACE na úrovni alespoň 2 míst číselného kódu. Jedná se o následující oblasti:

1. umělecké řemeslo – sklářství = 1 subjekt
2. umělecké řemeslo – výroba klenotů a bižuterie = 1 subjekt
3. architektura = 1 subjekt
4. film a video/gaming, = žádný subjekt
5. vzdělávání (potenciál pro umělecké – ZUŠ, SŠ, VŠ) = žádný subjekt
6. scénické umění se zaměřením na divadlo a hudbu = žádný subjekt
7. výtvarné umění = 1 subjekt.

## Vyjíždka obyvatel z obce za zaměstnáním a do škol

Jako hlavní zdroj dat o vyjíždce obyvatelstva jednotlivých obcí byly použity výsledky ze sčítání lidu z roku 2021. Obyvatelstvo obce Zdislava vyjíždí za zaměstnáním i do škol zejména do Liberce.

### IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE

V následujících tabulkách (viz Tab. Zdislava- 9) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022 v dílčích oblastech (faktorech). V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele oproti předchozímu monitorovacímu období s ohledem na to, zda se jedná o maximalizační typ (čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší stav) nebo minimalizační typ (čím menší hodnota ukazatele, tím lepší stav).

Tab. Zdislava- 9: Přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022

#### 1. Faktor nezaměstnanosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	4,12	2,88	5,22	5,49	0,72	0,01	zlepšení
Tlak na pracovní místa	11,52	18,27	16,52	10,99	-	-	-
Registovaná nezaměstnanost [%]	11,52	19,23	17,39	10,99	1,74	0,02	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	69,85	66,37	66,37	0,62	57,46	-	-

#### 2. Faktor atraktivity místa bydlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	0,05	0,13	0,11	-0,09	-0,04	0,03	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	39,54	38,65	39,13	42,30	44,63	45,99	zhoršení
Počet dokončených bytů za 5 let [1000 obyv.]	-	10,37	14,08	7,07	10,56	22,00	zlepšení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m <sup>2</sup> ]	-	65,67	13,99	9,80	78,23	-	-

#### 3. Faktor osídlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km <sup>2</sup> ]	27,87	31,24	28,99	28,89	28,98	28,00	min. zhoršení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km <sup>2</sup> ]	4087,68	4541,00	4057,14	4287,88	4512,23	4359,00	zhoršení

#### 4. Faktor věkové struktury obyvatelstva

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	-	-	-	-	-	-	-
Průměrný věk obyvatel	39,54	38,65	39,13	42,30	44,63	45,99	zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m <sup>2</sup> ]	-	65,67	13,99	9,80	78,23	-	-
Index stáří	0,86	0,92	0,85	1,24	1,91	1,84	zlepšení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,43	0,46	0,53	0,55	0,58	0,61	min. zhoršení

#### 5. Faktor občanské vybavenosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	-	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	-	-	284	278	284	278	zhoršení
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	-	-	-	-	-	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0	0	0	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	-	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	-	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m <sup>2</sup> ]	-	65,67	13,99	9,80	78,23	-	-
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km <sup>2</sup> ]	4087,68	4541,00	4057,14	4287,88	4512,23	4359,00	zhoršení

\* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

#### 6. Faktor struktury ekonomiky

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,42	0,45	0,52	0,45	0,37	0,46	zlepšení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,20	0,06	0,08	0,11	0,07	0,13	zlepšení

#### 7. Faktor ekonomické aktivity

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl soukromých podnikatelů na populaci ve věku 15–64 let	0,25	0,21	0,25	0,30	0,13	0,31	zlepšení
Kapacita HUZ [počet lůžek/1000 obyv.]	0	0	-	-	-	-	-
Podíl ekonomických subjektů na populaci ve věku 15–64 let	0,28	0,30	0,33	0,36	0,16	0,40	zlepšení



## Komentáře k tab. Zdislava- 9

V roce 2022 došlo oproti roku 2018 ke snížení registrované a dlouhodobé nezaměstnanosti. Průměrný věk obyvatel obce vzrostl na 45,99 roku, což je druhá nejvyšší hodnota v rámci obcí ORP Liberec (po Janovicích v Podještědí) a je to více než průměrný věk obyvatel České republiky z roku 2021 (42,70 roku dle SLDB 2021). Hodnota indexu stáří 1,84 v obci v roce 2022 byla významně vyšší (tj. horší) než hodnota na úrovni SO ORP Liberec (1,19) nebo celé ČR (1,26) – v obci je početní převaha seniorů od 65 let výše nad počtem dětí. Vývoj ukazatele v této obci není jednoznačný, nicméně v dlouhém období potvrzuje shodu s celorepublikovým růstovým trendem, byť oproti předchozímu roku 2018 (index stáří 1,91) došlo k mírnému zlepšení. Nicméně na vypovídací schopnost ukazatele může mít vliv nízký počet obyvatel obce. V roce 2022, poprvé od roku 2011, vzrostla intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let na kladnou hodnotu 0,03 a indikuje opět již mírný převis celkového přírůstku obyvatelstva nad jeho úbytkem. V oblasti bytové výstavby došlo k významnému rozvoji, počet nově dokončených bytů za 5 let na 1 000 obyvatel se zvýšil o 11 na celkem 22. Ve dvou posuzovaných ukazatelích faktoru osídlení, které hodnotí hustotu zalidnění, došlo ke zlepšení. Index ekonomického zatížení obyvatelstva za rok 2022 se zvýšil na 0,61 a značí další prohloubení nepříznivého poměru mezi počtem osob ekonomicky neaktivních (seniorů a dětí) a počtem obyvatel v produktivním věku. Ve struktuře ekonomiky obce za poslední období došlo ke zlepšení, podíl aktivních subjektů ve službách vzrostl na 46 % a podíl subjektů v zemědělství a lesnictví na 13 %. Z hlediska faktoru ekonomické aktivity došlo ke zlepšení: zvýšení jak podílu soukromých podnikatelů (na 31 %), tak i podílu ekonomických subjektů (na 40 %) na populaci ve věku 15–64 let.